

Hat szovjet tehervonat repült a levegőbe

Német katonai helyről származó értesülések szerint a charkovi térségben teljes hevességgel folytak a harcok. A bolsevisták tömegesen vetettek harcba embert és anyagot. A német csapatok a szovjet támadásait

visszaverték

és a keddi harcok végén az összes főállások szulárdan német kézen voltak. A szovjet páncélosok harcbarátja, mint a front déli szakaszán, Kercsnél, nem járt eredménnyel. A bolsevisták erős tüzérségi előkészítés után támadtak, a páncélosokat azonban a németek

felmorzsolták

és a szovjet csapatokat eredeti állásaikon túlra vetették vissza. A német légi erő élénk harcitévőkészséget fejtett ki, a front középső szakaszán egyebek között

hat megrakott tehervonatot pusztított el bombatelitalatokkal, járműsoportosulásokat támadott eredményesen, a front mögötti erőket szétverte, egy lőszerraktárt bombatalálattal felrobbantott, egy benzinraktárt felgyújtott, számos utánpótlási vonalat és raktárt kiégetett eredménnyel bombázott.

Már a jövő télelől beszélnek az angolok

Rómából jelenti a Rador: Hivatalos angol körökben teljesen elfelejtették, mit mondtak Timosenko offenzívájának területi és hadászati következményeiről és most hirtelen azt állítják, hogy az offenzíva egyedüli célja az időnyerés volt. Londonban megjegyzték, hogy

az offenzíva nyomán a német véderő főparancsnokságának legalább egy hónapra lesz szükség, amíg azon a szakaszon átszervezi erőit, pedig csupán öt hónap van hátra a tél beálltáig.

Nagyon kevésbé bizhatnak a bolsevista offenzívában hivatalos angol körökben, ha már most a jövő télelől beszélnek, amikor a jelenlegi még el sem mult egészen — fejezi be a Stefani-iroda diplomáciai szerkesztője.

Rómából jelenti a Rador: Ujabb amerikai csapatok irországi partraszállása alkalmából a Reuter-ügynökség már most dicsőíti ezeknek az európai földrészen véghezvivendő fegyvertényeit. A félhivatalos angol ügynökség megjegyzi, hogy a partraszállás jele annak az erélyes légkörnek, ami további kilátásokkal kecsegtet.

Gittegyvetesdi a sülyedő hajón

A Szovjet sürgős segítséget kér, az angolszászok összeegyeztetési kupaktanácsot tartanak

A Stefani olasz hírszolgálati ügynökség lisszaboni értesülése szerint Ottawában (Kanada) a szövetségelt nemzetek légügyi értekezletet tartanak a repülőgépgyártás, valamint a pilótakiképzés érdekében kifejtett

erőfeszítések összeegyeztetésére.

Az értekezlet keddi megnyitóján Mackenzie King, Kanada miniszterelnöke „sajnálattal” közölte, hogy a jelen körülményekből kifolyólag a Szovjet képviselője nem jelenhetett meg a konferencián.

A miniszterelnök homályos bejelentését az értekezlet résztvevői megdöbbenéssel vegyes lehangoltsággal vették tudomásul mert

nem valami könnyű belátni, milyen körülmények gátolhatták meg a Szovjet képviselőjét abban, hogy az ottawai tanácskozáson megjelenjen. Egyébként is kiderült, hogy a Szovjet képviselőjét még „idejében” hívták meg az értekezletre,

a kiszivárgott hírek szerint

azonban a Szovjet az angolszász meghívásra azt válaszolta, hogy „nem látja be egy ily értekezlet hasznosságát” és hogy „itt az ideje az angolszász szövetségesek azzonali és hathatós akcióbábelpésének, mert a Szovjetunió helyzete nem engedheti meg, hogy összeegyeztetési értekezleteket tartsanak, melyek sokáig elhúzódhatnak.”

Leszakadt a hid és az iparvasut mozdonyával együtt a vízbe zuhant

Caransebes-Karansebesről jelentik, hogy a vagyongözösség Valisoara-Temesvölgye és Bucosnita-Bokos közötti iparvasutján szerencsétlenség történt. Jahuia Ferdinand mozdonyvezető és Curea Petru fűtő az iparvasut egyik mozdonyán elindultak az erdőbe, hogy fával megrakott szerelvényt vegyenek át. A mozdonyvezetőt elkísérte a felesége is, karján három éves fiával. Amikor a mozdony a Temes egyik fahidjára ért, a hid megingott és a mozdonyal együtt a

vízbe zuhant. A mozdonyvezető és a fűtő megmenekült, azonban a mozdonyvezető felesége gyermekével együtt eltűnt a habokban. Utóbb a gyermek holttestét megtalálták. A Caransebes-karansebesi hatóságok indították meg a vizsgálatot. Megállapították, hogy a legutóbbi esőzések folytán megdagadt folyó vize igen sok fát sodort magával s ez a hidnak ütődve, a tartó pillérekre meglazította.

Franciaországban német katonák ellen elkövetett merényletek miatt több zsidót agyonlőttek

Párisból jelenti a Havas OFI-ügynökség: A német hatóságok felhívták tettek közzé, amelyben közlik, hogy május tizedikén Párisban a német véderő egyik tagja ellen merényletet követtek el. Ugyanazon a napon ugyancsak Párisban a német hadsereg egyik helyisége ellen bombamerénylet történt. Mindkét esetben a tettesek elmenekültek.

Megállapítást nyert, hogy a német hadsereg és a francia rendőrség ellen az utóbbi időben elkövetett merényletek tettesei között keleteurópai zsidók voltak. Ezeket letartóztatták. A május 10-i két merénylet elleni megtorlásaként

öt keleteurópai zsidót azonnal főbelőttek. Más keleteurópai zsidók főbelövését arra az esetre

FORUM (Arad) a nagyfilmek színháza. Tel. 20-10

Előadások 3, 5, 7:15 és 9:30-kor

Ma premier! Egy hódító Don Juan és egy szép asszony története, aki a sok ostromás után végre igent mond, de lám mi történik az első találkozásuk alkalmával? Az asszonynak elopják az értékes karsatját! Ki lopta el? Talán a szivarabó? Aki ne lenne más, mint egy ékszerlovaj? Esemény eményt követ ebben a szenzációs filmben, amit minden asszonynak, leányak és férfinek látnia kell

A SZERELMI KALAND

A főszerepekben

Georg Alexander, Olga Tschechowa, Paul Klingler, Erika v. Tellmann, Hans Junkermann

14. sz. ONC-UFA-bíradó

Szabad és kedvezményes jegyek nem érvényesek

helyezték kilátásba, ha a felhívás megjelenésétől mitott nyolc napon belül nem találják meg a kért személyt életfogytiglani munkára ítélnék.

Pellepoix a franciaországi zsidóügyek intőző mint a Rador a Német Távirati Iroda párisi jeles alapján közli — kijelentette, hogy a legnagyobb górral alkalmazza a zsidókra vonatkozó törvényt és a zsidó jelleg megállapításánál nem a vallás, nem a fajt veszi tekintetbe. Kijelentette azt is, különleges rendőrséget szervez,

melynek hivatása lesz véget vetni a zsidók ellen német véderő tagjai ellen elkövetett merényleteknek.

A közlekedésügyi miniszter Bulgáriában

Bucurestiből jelenti a Rador: Busila Constanta közlekedési és közmunakügyi miniszter a bolgár kormány meghívására felesége társaságában különúton Szófiába utazott. Bucuszatására a pályaudvarra megjelent Petroff-Csomakoff bucaresti bolgár és neje, Orezeanu tábornok vasuti vezérigazgató, Teodoreescu zredes postavezérigazgató. A miniszter utján Oroveanu Dimitrie kabinetfőnök és Mirah közlekedési minisztériumi sajtófőnök kíséri. Busuktól Szófiáig Busila miniszter a bolgár kormány által rendelkezésére bocsátott különvonaton teszi az utat. Utja során a román miniszter megtekint és az észak- és délbulgáriai vízi és villamos erőműveket. Meglátogatja Plevna városát is, ahol gyászisten-telet lesz Busila kapitány, a miniszter édesatyja lékére, aki az 1877-78. évi hadjáratban ott esett

A kaukázusi lázadás egyre nagyobb méreteket ö

Szófiából jelenti a Stefani iroda: A Zora bolgár lap Ankarából származó hírei nagyon érdekes értesüléseket tartalmaznak a szovjetbeli helyzetéről.

Az Aszerbeidzsánból érkezett utasok elmondták, hogy a kaukázusi körzetben napirenden vannak a forrongások, több helyen kitört a lázadás, Baku és Baku köolajvidékei pedig számos szabotázsakció mény történt.

Okmányokról
Iratokról és
Számlákról

FOTOKÓPIA

eredeti nagyságban,
kicsinyítve
vagy nagyítva

TELEFON
34-36

FOTO STUDIO

ENGEL ENDRE
fényképészeti műtermében
TIMISOARA, PIATA LIBER TATI

Angol-francia légi ütközet Északafrikai partvidék mentén

Algír északnyugatafrikai francia gyarmat vizei fejedden délelőtt kilenc óra tájban egy angol repülőgép jelent meg. — Jelenti a Havas-OFI-összesség Vichyből. — A francia parti járőr állba adott le figyelmeztető jeleket a brit gépnek,
több folytatta útját a francia légítérben. Erre a repülőgépek léptek akcióba. Közben a francia vi-
megjelent egy brit cirkáló is és
tüzelni kezdett két francia bárkára,
vet mentőszolgálatra rendelték ki.
francia repülőgépek a nemzetközi törvények elő-
szertelmében most már leszállásra szölitották fel
vizirepülőgépet, ez azonban az ismételt felszöli-
nem tett eleget. Ugyanekkor

brit repülők jelentek meg a láthatáron,
mire a francia parti légharító útegek is beleszóltak
a csakhamar kialakult küzdelembe. A francia repülők
szembeszálltak a brit gépekkel és a légi ütközet során
két angol repülőgépet lelőttek.

A franciák egy gépet veszítettek.
Az algíri brit ortámadásról kiadott francia je-
lentés a következő szavakkal fejeződik be: A franciák
újra tapasztalhatták egykori szövetségük eljárás-
módját.

A Havas-OFI-ügynökség éjjel utáni jelentése
szerint kedden éjjel után ötven perc és egy óra tizenöt
perc között ismeretlen repülőgépek szálltak el Vichy
fölött. A légvédelmi tüzérseg működésbe lépett.

an. Churchill, Roosevelt...

A világrontó triumvirátus közös tanácskozásait sürgeti egy angol képviselő

az angol alsóházban élénk vita folyt a katonai
sztről. A Német Távirati Iroda ezzel kapcsolato-
al a londoni rádió bemondására, mely szerint
házi vita során Greenwood képviselő is felszó-
gyegek között kijelentette, hogy az angolszász
eségeknek a madagaszkári és kirenajkai ösz-
sikereket" számbavéve, nem szabad elfelejte-

niük az ezeket megelőző kudarcokat.
Martin képviselő is felszólt ezen az ülésen.
Anglia és a Szovjetunió bensőségebb együttműkö-
dését sürgette és azt indítványozta, hogy Sztalin,
Churchill és Roosevelt a nyáron üljön össze közös
megbeszélésre. (Rador).

Járványos megbetegedések tizedelik szovjet fogolytáborokból angol területre küldött lengyel csapatokat

ankarából jelenti a Rador iroda: A szovjet fo-
borokból minap kiszabadult lengyel katonák
— akiket Egyiptom és Palesztina felé írá-
tak, az ott állomásozó brit csapatok erősítésére,
ves járvány tört ki és különösen sok a tifusz-
betegedés. A járványok naponta sok áldozata
Ez is annak az embertelen bánásmódnak a kö-

vetkezménye, melyben a lengyel alattvalókat a szov-
jet fogolytáborokban részesítették. A járványos meg-
betegedések brit katonai körökben nagy lehangoltsá-
got keltettek, mert a lengyel csapatokat az említett
országok angol helyőrségeinek megerősítésére azon-
nal irányba akarták venni.

Eg kellett halnia, mert — rálépett a barátja lábára

Bucurestiből jelenti: Egy hirtelen vérmérsék-
biatalember az utcán megölte a legjobb barátját.
El néhány pillanattal előbb még a legjobb egyet-
ben sétálgattak. A Calea Rahovei történt az
Eset. Popovici Jacob, az egyik áruház fiatal
amozottja, együtt sétált üzletzárás után Turnea
mevi barátjával, aki mas az egyik hentescégnél.
szerre valami csekélység miatt hajbakaptak. Po-
at arculította barátját, mire ez visszavágott és
at alatt parázs verekedésre került a sor. Popo-
kkor hirtelen a zsebébe nyúlt és előkapta az ol-
mellyel az üzletben a szöveget szokta vágni.

gei vallatóra fogták és első kérdésük ez volt:
— Miért ölte meg azt a legényt?
— Mert a lábamra lépett!
A rendőrközegek úgy gondolták, hogy talán nem
értette meg a kérdést és azért megismélték azt.
Ugyancsak az előbbi választ kapták:
— Hát a lábamra hágott!
A továbbiakban elmondotta, hogy ő és az áldozat
igen jó barátok voltak, minden szabad idejükkel együtt
töltötték és a véres eset előtt sohasem volt köztük
még csak nézeteltérés sem.

Az ollóval fejbeszurta barátját, aki véresen
a járdára zuhant és rövidesen meghalt.
vici Jacob a gyilkos tett után elmenekült és mint
megállapították, vidékre akart szökni. Két óra
gása alatt azonban elfogták. A rendőrség köze-

A hentesinas a korzón véletlenül a barátja
lábára lépett,
ami ezt annyira felfelgerelte, hogy megütötte. Egy
két pillanat alatt aztán lejátódott a tragédia.
A fiatal rőfösseget átadták az ügyésszégnek.

apján buvárhajóparancsnok elbeszélése

Ötven fokos melegben ötven méterre a tenger színe alatt

A tengeralfjárón való utazás sohasem tartozik
Allemes kirándulások közé, különösen pedig akkor
ha ez egyenlítői kánikulában kell az ellenségre
szászni. Három hónapja már, hogy szinte szakadat-
lton uton vagyunk és elég alkalmunk lett volna meg-
zni, azonban erről a világról való ember sohasem
ja megszökni Jáva körüli portyázásunk minden
szanata úgy él emlékezetemben, mint az emberi
besitőképeség legvégső határának próbája.
Hosszu kimerítő ut után közeledünk célunkhoz.
ábirhatatlan trópusi hőség még itt a tenger alatt
ikkasztó sullyal nehezedik ránk. A legénység a
szoros értelmében liheg egy kis friss levegő után.
Avenyhát leh-tetlen lenne kibírni: a hőmérő 40
—5 Celsius között mozog, a gépek körül az 50—55

fokot is eléri Két matróz ájultan esik össze. Fel-
szállni a víz színére? Lehetetlen! Parancsnok világ-
gos: célunk eléréséig nem szabad elárulnunk ma-
gunkat. Tehát tovább, ami embertől kitelhet, meg-
tesszük. Végre buvárhajónk megérkezik az előírt
pontra. Óvatosan felmerészkedünk. Nem sokat nyer-
tünk vele: friss a levegő, az igaz, de a hőmérő itt sem
száll alább. Azonban hamar megfelekedünk a vérfor-
raló forróságról: alig szálltuk fel, már működésbe is
léphetünk Egy modern holland teherhajó tart teljes
gőzzel a sziget felé. Legalább 15.000 tonnás, valószí-
nűleg csapatokkal és hadianyaggal megrakva. Nem
számított ránk, főképpen itt, a parttól alig puskalö-
véssnyire. Nincs nehéz dolgunk vele. Egyetlen ponto-
san célzott torpedó és vége. A hadianyagrakomány

Kerékpárok nagy választékban

AUGUST GIANONE

Timisoara IV., Bulev. Berthelot 6. Telefon: 12-22.
Fiókület: Belváros, Püspöki-palota.

potolta, ami torpedonk erejéből hiányzott. De nem
sokáig örülnünk az olcsó sikernek. A parti útegek
nyomán megnyitják a tüzet. Ezzel nem sokat törö-
nenk, azonban namarosan torpedórombolók és repü-
lőgépek bukkannak fel. Hanyat-homlok kell menekül-
nünk, ismét a tikkasztó pokolba.

Csak úgy záporoznak körülöttünk a vízbombák
mi pedig ott fekszünk mozdulatlanul, 50 méteres
mélységben. Valóban fekszünk: takarékoskodni kell
az oxigénnel. A hőség pedig tovább emelkedik. Jár-
tányi erőnk sincs már és szédülten támoalgunk, ami-
kor vége szakad a szörnyű kinszenvedésnek. Azonban
mégis örömmel és büszkeséggel emlékszünk vissza
kalandunkra. Nem a holland csapat szállító légherőpi-
tése tölt el büszkeséggel: amíg az 50 fokos hőségben
kuporogva leköjtük az ellenség figyelmét, az alatt
egyik csapat szállító flottánk teljes biztonságban ki-
tudott a szíveten kötni. A naktok minden kinját szen-
vedtünk el, de nem hiába. (MN)

Élénk mozgolódás Északindióban

Bangkokból jelenti a Stefani iroda: Több helyről
érkezett közlések Északindióban folyó élénk brit
mozgolódásról adnak hírt. Bangkoki hindu körökben
nagy jelentőséget tulajdonítanak ennek, mert élén-
ken bizonyítja az indiai közhangulatot.

Megdöbbenő lelkiismeretlenség az angol hátországok részéről

A Burmából kilakoltatott indusok gondozását
az indiai nemzeti kongresszus vette át, mert az angol
hátországok megdöbbenő lelkiismeretlenséggel bántak
ezekkel a vagyontulajdonosokkal, otthonukból el-
űzött emberekkel. A nemzeti kongresszus két orvosi
bizottságot küldött ki a burmai indusok gondozására.
Pandit Nehru pedig meglátogatta őket. Nehru leg-
nagyobb felháborodásának adott kifejezést, amikor
meggyőződött arról, hogy a burmai indusokat a sza-
bad ég alatt hevenyészett sátoráborokban zsufolták
össze, ahol elégtelen táplálékot, kevés vizet kaptak és
állandó brit katonai felügyelet alatt állottak. A nem-
zeti kongresszus az ügyben több tiltakozást intézett
az indiai kormányhoz.

Megkezdődött a cukor kiosztása az új élelmiszerjegyek alapján

Timisoara-Temesvár város közellátási hivatala
intézkedett a cukor kiosztásáról. Timisoara-Temes-
várótt ezuttal a május hónapra szóló cukrot osztják
ki, még pedig az új élelmiszerjegyek alapján. Az új
jegyzüzetből az 1. számú cukorjegy kerül felhasznál-
lásra. Minden egyes személy cukorfejradagja a mos-
tani kiosztás alkalmával félkiló. Azok, akik még nem
szerezték meg az új élelmiszerjegyeket, ugyanezt a
cukorfejradagot május 30-ig vehetik át. Vendégiók,
cukrászdák, élelmiszerüzletek és penziók május hó-
napra az eddigi havi cukormennyiség 50 százalé-
kát kapják. Intézetek, kórházak, otthonok, in-
ternátusok ezzel szemben minden egyes személy szá-
mára megkapják a félkilós cukoradagot. A júniusra
szóló cukrot külön fogják kiosztani és ennek fejradag-
ját a kiutalandó cukormennyiség arányában állapí-
ják meg. Az új élelmiszerjegyek tehát első ízben a
cukorra vonatkozólag kerülnek felhasználásra. Az új
kenyerjegyek május 27-én lépnek érvénybe.

Fordításokat

román, német és magyar nyelven,
irodalmi és szakműveket, valamint
egyéb irodai munkákat vállalok.
Timisoara 11., Srada Ru-u Sirianu 2

H I R E K

Timisoarai szerkesztőség és kiadóhivatal:

L. Piata Bratianu 3. Telefon: 28-10.

Aradon előfizetések, hirdetések és reklamációk Reclama hirdetőirodában, Eminescu-utca 8. Telefon: 17-11.

Aradi szerkesztő: Babuczay György.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Belföldön kézbesítéssel együtt egy óra 110.— lei, negyed-
évre 530.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei.
Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.—
pengő, fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.
Egyes példány ára hétköznapokon 26 fillér, vasárnap 30
fillér. Hatóságoknak, közhataloknak és közüzemeknek,
gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a
rendes előfizetési díj kétszerese.

LÁNC

Elcsuszam egy narancshéj, de szerencsére nem
tört ki kezem, lábam. Egyetlen testrészem sem érte ká-
rosodás. Hogy visszanyertem egyensúlyomat, tűnődve
álva maradtam és rövid gondolatlánc suhant át rajtam.
Íme:

Elhajító embertársam, talán egy kis gyermek, bi-
zony nem gondolta, hogy karjának önkéntelen mozdulatá-
val, melyet a vágy közeli kiejegítésének mohósága tett
tudat-alattivá, egy láncszemet kapcsolta be a sorsnak szá-
mos ember sorsának, akik arra lesznek járandók, ahová
ő a narancshéjat mint egy kis balsorsmotort elhelyezte.

Igen, ezek az itt-ott sárguló héjacsok arra hivatot-
tak, hogy a kaján Sors hadi eszközei legyenek egy szá-
kadatlan küzdelemben, amelyet „szerencsétlen véjtelen”
gyűjtő név alatt ő folytat a földi teremtmények ellen...

Örömmel állapítottam meg, hogy az én lábaim alá
került harc szerszám a belé helyezett célt nem valósít-
hatta meg, talán azért, mert izmam és egyensúly-érzésem
résen állottak és a perc nem tudom hány miliméter ré-
szével megelőzték. Talán nem ezért...

Férelőlktem lábommal a gonosz bajszertő. „Te
alattomos” — szóltam hozzá gondolatban és megvetően.
Ő mosolyog felelt vissza „nem!” és én haboztam, hogy ta-
lán mégsem jörik rá ez a csuf jelző, hiszen az alattomos-
ság főjellemvonása, a környezetbe ojtadás, mégsem fog-
ható rá. Róla elnevezett rikító sárga színét megtartja
másodtalján, az aszfalton is. Olykor többmagával
egy virít ott, mint sok nagyszirma sárga virág...

De új kétélyem támad. Mégis inkább alattomos, mint
nem, mert mire véljem, hogy ott van, ahol éppen nem
várja az ember: a gyalogjárón? Ennek simának és tisztá-
ának kellene iennie, minden akadály, zökkenő nélkül
talp alá igazodni, hiszen az ember nem nézhet mindig a
lába elé.

Igaz, de nagyon sok ember van, — ezt meg kell adni
— akik sohasem néznek a lábuk elé és mondhatatlan ká-
rok érik ezáltal. Hátha! Hátha! az aszfalton eldobott na-
rancshéj magas ok intelme: „Ember nézz gyakrabban a
lábad elé!” Nem tudom, így van-e, de miért is tudnám?
Olyan jó így menekülés után érezni, hogy millió narancs-
héj dacára és a sok-sok baj ellenére, amelyeket nem tu-
dunk elkerülni, mégis csak Isten karjai között vagyunk...

Bérczy Lajos.

— Nagyarányu építkezések Sibiu-Szeben megyé-
sen. A belügyminisztérium huszonöt millió lei se-
gélyt szavazott meg Sibiu-Szeben megye egyes kö-
zségei részére. Ezen összegből iskolákat, községház-
kat, népfürdőket és tüdőbeteg gondozókat építenek.

— Hajósszeütközés Gibraltár kikötőjében.
Madridból érkezett hír szerint Gibraltár kikötőjében
egy teljes sebességgel befutó angol romboló összeütköz-
ött egy őrhajóval. Két tengerész meghalt, többen
megsebesültek.

— Mannerheim tábornagy a szegedi egyetem
disz doktorja. Budapestről jelentik: Horthy Miklós
magyar kormányzó megengedte, hogy a nevét viselő
szegedi tudományegyetem a néprajzi és földrajzi tu-
dományok terén végzett tudományos munkásságának
elismerésül Mannerheim finn tábornagnak a bölcsé-
szeti kar disz doktorai oklevelét adományozza.

Takarékoskodjunk a kenyérrrel!

— Letartóztatták egy tanoncotthon vezetését.
A munkaügyi minisztérium különféle felszerelési
dolgok küldött a constantai tanoncotthonnak, me-
lyek értéke meghaladja a félmillió leit. Ezt a küldé-
nényt az otthon igazgatója, Georgesu Nicolae, tit-
tára, Ionescu Iacob segítségével eladta ottani keres-
kedőknek. A családra rájöttek és most mindkét bü-
tös tisztviselőt letartóztatták.

Vasuti alkalmazottak és nyugdíjasok kedvezmé-
nyes tűzifaszállítási bércaja. A vasuti vezérigazga-
ság értesítette az illetékes szerveket, hogy késede-
lem nélkül kezdjék a kedvezményes tűzifaszállítási
bércaknak a vasuti alkalmazottak és vasuti nyug-
díjasok részére történő kiállítását, akik ebből a célból
május 15-ig jelentkeztek. A kedvezményes szállítási
bérca érvénye június 30-án lejár.

Öt perces gazdasági földrajz

Madagaszkár, az afrikai kontinen- törpéje

Japán indiai-óceáni betörése nem egy eddig jelen-
téltelemnek hitt földrész hírtelen felfedezett politikai
vagy stratégiai jelentőségét állította az érdeklődés
középpontjába. A katonai események az eddig politi-
kailag csak árnyéklétét élő Madagaszkárt sem hagy-
ták érintetlenül. Madagaszkár, „az afrikai kontinen-
störpéje”, mely 1580 km hosszúságával és majdnem
600.000 négyzetkilométert kitevő területével nagy-
obb mint a francia anyaország, északi csücskén
fekvő neves hadikikötőjével, Diego Suarez-zel és a
nem kevésbé jelentékeny Dauphin és Manomby erő-
dökkel az Afrika körüli ut egy részének fontos vé-
delmezője. A szigetet 1506-ban a portugálok fedez-
ték fel és 1651-ben került Franciaországhoz. A benn-
szüült lakosság makacs és ellenséges magatartásán
azonban az első uttorok minden igyekezete hajótörést
szenvetett, úgyhogy a szigetet tulajdonképpen csak
1896-ban sikerült véglegesen a francia birodalomhoz
bekebelezni, miután a franciák jogát 1890-ban az an-
glok is véglegesen elismerték. A ma 3.6 milliót számlá-
lólakosság kulturális, faji és gazdasági szempont-
ból egyaránt a lehető legegyszerűsebb. Míg a nége-
rekkel, indomalajokkal és polinéziakkal benépesített
sziget nyugati felében a marhatenyésztés a fő keres-
eti forrás, addig a keleti részek lakossága rizstermél-
léssel foglalkozik.

A földművelés még az ősi kezdetlegesség állo-
pában van: a bennszüültek az erdős területeket egy-
szerűen fölégetik, a hamutól megtermékenyített föld-
be lyukakat furnak és ezekbe szórják a rizszemeket.
Rendszeres iltetvényrendszer csak a keleti partvidé-
ken, az Alaotra-tó környékén, a Nosy Bé-vidéken és a

szemközti fekvő partvidéken van. Rizs és m-
mellett a vanília, székfűszeg, kávé, dohány, gyö-
olajtartalmú gyümölcsök képviselik a főterméket.
A kiterjedt marhatenyésztés Majungában, Dieg-
rezben és Tamatavéban jelentékeny husfeld-
ipart hívott életre. A bányászat főterméke a
ebből Madagaszkár a világtermelés 3 százalékát
gáltatja. Ezzel ellentétben az arany- és drágak-
melés az utóbbi években erős hanyatlást mutat
közlekedés kielégítőnek mondható. A főkikötő-
ból, Tamatavéből egy 370 kilométeres vasutvo-
zet az 1600 méter magasságban fekvő fővá-
melynek érdekessége, hogy már 1897-ben megke-
építését csak 1913-ban fejezték be. Innen indu-
az 1923-ban épített vasutvonal, mely a főváros-
re fekvő Antsirabéval köti össze. Ugyancsak
az évben került a vasutvonal észak felé kit-
meghosszabbítására is sor. A 175 kilométer
szinpár az Alaotra-tóig húzódik. A sziget közle-
hálózatát a keleti part lagunaszerűen megoldó
józható csatornahálózata és a jókarban tartott
egészítik ki.

Madagaszkár, a föld negyedik legnagyobb
gete új gazdák kezébe került. Ami már régóta
sértett a levegőben, most bekövetkezett, de ez-
gásba jött Indiai-óceán első hulláma még csak,
gaszkár új urai nem pihenhetnek könnyű szív-
béraikon. A jövő valószínűleg tartogat még me-
téseket az évszázados tesnedtségéből felébr-
sziget számára. Diego Suarez őrei szorongva te-
nek minden reggel a felkelő nap világtája fel-
tudják, hogy miért. (K—y L)

— Laval Párisban tárgyal. Laval francia mi-
niszterelnök szombattól kezd estig Párisban tartózkod-
ott, ahol a francia hatóságokkal, valamint a meg-
szálló német hatóságokkal tárgyal.

— Darlan tengernagy Toulonban. Vichyből je-
lenti a Rador: Darlan tengernagy, a francia haderő
főparancsnoka, Vichyből jövet Toulonba érkezett. A
kikötővárosban hosszabb megbeszélést folytatott
Marquis tengernaggyal, a tengerészeti támaszpont
parancsnokával.

Bérmaajándékok

gazdag választékban és legjutányosabban

Winyáncz Géza

óraműves és ékszerész cégnél Timisoara
1. C. Bratianu-téren (v. kath. püspöki
palotában, Rabong és Schneider mellett)

Arany jeggyűrűk és ékszerek, ezüstláncok, chinézüst,
inga órák, chromarkótok és zsebórák, veszek britiáns
ékszert és tört aranyat. Javítások jótállás mellett!

Emelik a vasúti díjszabást Franciaországban. A
francia nemzeti vasúti társaság július 1-én 10 szá-
zalékos személy- és 20 százalékos áruszállítási díj-
szabásemelést léptet életbe.

— Elhunyt nagyaszonny. Özvegy gyergyószent-
miklósi Lázár Jánosné, ischiltzi és elbersbergi báró
Buttler Malvin hetvenhat éves korában Szobon el-
hunyt. Gyászoják fia, gyergyószentmiklósi Lázár
Árpád és felesége kövesdi báró Huszár Klára, va-
mint unokái, magyargyermonostori Kabós Éva,
akinek nem egy szép verse lapunk hasábjain jelent
meg, Kabós László és Lázár Judit. Temetése nagy
részvét mellett ment végbe.

„URANIA” sláger - filmszínház

ARAD. TELEFON: 12-32

Mától kezdve világszenzáció! Hosszu évek után újra Aradon

Garry Cooper, Ray Miland, Robert Preston
együttes, hatalmas filmjük: a

KÉK CSILLAG

(BEAU GESTE)

Izgalmas epizódok az idegen légióból. A bajtársi szerep, összeraktás és önfeláldozás leg-
szébb filmje. Minden nap 3 kor matiné 35 lejes olcsó helyjával. Diákoknak e kedvezve
Előadások 3, 5, 7:30 és 9:30-kor

— A román királyi filharmonikus zenekar Szófia-ban. Bucurestiből jelentik, hogy a román királyi filharmonikus zenekar a bolgár királyi filharmonikus zenekar bucuresti látogatásának viszonzására tegnap Gorgescu Gheorghe karnagy és Cocea Gheorghe igazgató vezetésével Szófiába utazott. A román együttes ma, csütörtökön és szombaton hangversenyez a nagy fővárosban.

— A magyar követ Antonescu Mihai helyettes miniszterelnöknél. Bucurestiből jelenti a Rador: Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök kihallgatáson fogadta Clodius Karl német birodalmi meghatalmazott minisztert, Benzon Branko horvát, Killinger Imfréd báró német, de Reuterswaere Patrik svéd, Eva Scoppa Renato olasz, Truelle Jaques francia, Sánthai Nagy László magyar, Pallin Eduard finn Petroff-Csomakoff bucuresti bolgár követet.

— Olasz hárfaművész hangversenye. A külföldi hangversenydobogókról előnyösen ismert, kiváló sz. hárfaművész, Luigi M. Magistretti május 21-én csütörtökön Timișoara-Temesvárról induló koncerttel hangversenyt ad a kereskedelmi liceum dísztermében. Műsorán Spohr, Rossi, Paradisi, Pescetti, Sch. Geleotti, Debussy, Ravel, Pich, Mangiagalli, Paganini-Magistretti művei szerepelnek. A hangversenyre a belépés díjtalan.

— Anyáknapj vallásos ünnepély. A Timișoara-temesvári evangélikus templomban nagyszabású vallásos ünnepélyt tartottak Anyáknapja alkalmával. Beszédet mondott Nits István, Fratelia-ujkissodai református lelkész. Műsorán Spohr, Rossi, Paradisi, Pescetti, Sch. Geleotti, Debussy, Ravel, Pich, Mangiagalli, Paganini-Magistretti művei szerepelnek. A hangversenyre a belépés díjtalan.

— A nagyváradi katolikus egyházmegye új kormányzója. Budapestről jelentik: Scheffler János dr. szatmári római katolikus püspök tegnap mutatta megbiztatást a nagyváradi káptalannak, melynek nevében Lindenberger János kanonok üdvözölte a püspököt. A püspök bejelentette, hogy Schriifer kanonokot bízta meg a nagyváradi egyházmegye minisztrálásával.

— A költöztetés és szállítások új díjszabása. Timișoara-Temesvár város vezetősége megállapította a város területén érvényes szállítási díjszabást. A rendeltetési területén érvényes díjtételein kívül szabályozza a költöztetések tarifáját is. Költöztetéseknél a költöztetés díjtételei a következők: Kis egylovas teherkocsin két ember igénybevételével: ugyanabba a kerületbe 500 lei, a II. kerületből az I. kerületbe (és szont), vagy a IV. kerületből az I. és V. kerületbe 700 lei, a II. kerületből az III. II. és V. kerületbe, vagy a IV. kerületből a II. és III. kerületbe 700 lei, a teherkocsival 2—3 ló és két ember igénybevételével ugyanabba a városrészbe 900 lei, továbbá az előbbi kerületi beosztás szerint 1100 és 1300 lei; nagy teherkocsival, 2—3 lóval és két ember igénybevételével ugyanabba a városrészbe 1300 lei, a továbbiakban 1500 és 1700 lei; tehergépkocsin két emberrel ugyanabba a városrészbe 1400, a továbbiakban 1600 és 300 lei; emeletes épületekben a hordás emeletenkint 10 lei, Kipárnázott butorkocsikkal 4—5 mázsa 3000, illetve 3200 és 3400 lei, 6 mázsa 3400, illetve 3600 és 300 lei, 6 mázsan felül 3600, illetve 3800 és 4000 lei, emeletenkint külön 200 lei. Élelmiszerek (liszt, cukor, olaj), valamint gépek és vasárak szállítása 10.000 lógramonkint ugyanabba a kerületbe 2200, a további kerületi beosztás szerint 2400 és 2600 lei. Úvegok, ajak, papír szállítása 10.000 kilogramonkint ugyanabba a városrészbe 2600, a továbbiakban 2400 és 300 lei. Csomagok 100 kilonkint 50 lei, téglá szállítása 1000 darabonkint 7 kilométeres távolságig 600, 15 kilométerig 800, 25 kilométerig 900 lei, homok szállítása köbméterenkint 5 kilométer távolságig 240 lei, 5 kilométerig 330, 25 kilométerig 380 lei.

Ügyeletes gyógyszerárak

Csütörtökön, május 21-én Timișoara-Temesváron a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Belvárosban a Bratianu-téren lévő Götze gyógyszerár, Gyárvárosban a Petru Major téren lévő Meisner-féle gyógyszerár, Erzsébetvárosban az Axente Sever téren lévő Roxin gyógyszerár, Jósefvárosban a Bratianu-utcában lévő Diana gyógyszerár, Mehalában a Corvin, Fratelián a Panajofh, Feidorfor az Eremici gyógyszerár.

— A RADNAI FÉRFIKARÁNDOKLAT. A pünkösdi hétfőjén Timișoara-Temesvárról induló radnai férfitársaságok részvevői, ha a rendezőség által rendelkezésre bocsátott külön kocsikat akarják igénybe venni, igyekezzenek a részvételi jegyet minél előbb, legkésőbb péntek délig megszerezni a plébániahivatalokban, vagy a Misszió üzletben. Mivel külön vagonok csak korlátozott számban állnak rendelkezésre, az ezeken való férőhely is korlátozott; akiknek pedig nincsen részvételi jegye, az a különkocsikat nem veheti igénybe.

— Kihallgatások a spanyol külügyminiszternél. Madridból jelenti a Stefani-iroda: Serrano Suner spanyol külügyminiszter kihallgatáson fogadta a madridi pápai nunciust, valamint a német és japán nagykövetet. Kihallgatáson jelent meg a spanyol külügyminiszter előtt az amerikai nagykövet is. Ez utóbbit az ügyvivő kíséretével fogadta Serrano Suner.

TAKAREKOSKODJUNK A KENYÉRREL!

— Pünkösdi istentiszteletek. A Timișoara-temesvári evangélikus templomban pünkösdi vasárnapján délelőtt tizenegy órakor magyaryelvű ünnepi istentisztelet lesz urvacsoaraosztással. A szolgálatot Schemmel Viktor lelkész végzi. Graefné Simonfy Margit egyházi korált ad elő Guggenberger Kornél kántorhelyettes orgonakíséretével. Pünkösdi hétfőjén délelőtt ugyancsak tizenegy órakor lesz magyaryelvű prédikációs istentisztelet.

— Magyaryelvű szentbeszéd lesz Timișoara-Temesvárott ma, csütörtökön este hét órakor a katolikus püspöki székesegyházban, a májusi ájtatossággal kapcsolatban. A szentbeszéd az Egyház szépsége címmel hangzik el.

— Motorkerékpárosok figyelmébe. A nemzetvédelmi minisztérium legfelső gépjárműigazgatósága közölte az ország rendőrkezesúráival, hogy a motorkerékpár vezetésének elsajátítására nem alakult iskola és nem is adott engedélyt ilyenek létesítésére. Aki sajátmaga előkészült, vezetői vizsgára állhat és hajtási engedélyt kap, ha megfelel a kívánalmaknak. A leirat közli még, hogy a vizsgázatók bizottságok csak alapos felkészültségről való tanuskodás után engedjék át a vizsgán a jelentkezőket.

— Anyakönyvi hírek. A timișoara-temesvári anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek: Születtek: Heitz Gusztáv villanytelepi szia Heidrun, Ludwig Péter raktárigazgató fia Heidrun. Házasságot kötöttek: Fabian Mihai tisztviselő és Timár Mária. Meghaltak: Binzberger Gyula 65 éves kereskedő, Hermann Manó 90 éves kereskedő, Netea Gheorghe 47 éves napszámos, Pantis Joan 23 éves katona, Toma Joan 11 éves fiú.

— Mértékhitelítés május végéig. Kereskedőknek és egyéb árusoknak május 31-ig erre az évre hiteltesítettnök kell mérleget és más mérő eszközeiket. Timișoara-Temesvárott a hiteltesítést a mértékhitelítő hivatal, a gyárvárosi Cantacuzino-utca 6. szám alatt eszközli.

— Hosszu haj — indok az elbocsátásra. A Strassburger Neueste Nachrichten című lap írja, hogy az egyik esseni gyár igazgatója elbocsátotta fiatal munkását, mert annak hosszú haja volt és ismételt felszólításra sem volt hajlandó levágni. A munkás panaszt tett a munkakamaránál, de ezt vizsgálatot követően azzal az érvéllel, hogy egy olyan üzemben, ahol gének vannak, a hosszú haj úgy a vállalat, mint a munkás érdekében nem kívánatos, sőt veszélyes.

Száztíz születéssel szemben százhuszonegy haláleset áll április hónapban

Biraescu Traian, Timișoara-Temesvár város statisztikai hivatalának főnöke elkészült az április havi népességi mozgalom adatainak feldolgozásával. Eszerint április hónapban 110 születést jelentettek be. Született 50 fiú és 60 leány. Az újszülöttek közt van 42 román (köztük 3 vidékről), 18 magyar, 39 német (köztük 6 vidéki), 3 szerb, 5 zsidó és 3 egyéb nemzetiségű. Született 99 törvényes és 9 törvénytelen gyermek. 2 esetben pedig a természetes apa elismerte az újszülöttet. A házasságon kívüli születéseknél 4 anya volt 20 éven alul, 5 anya 20 és 24 életév között, egy-egy pedig 30—34, illetve 35—40 éves. Meghalt április hónapban 124 személy, vagyis a halálozások száma 14 esettel meghaladta a születéseket. Elhalt 68 férfi és 75 nő. Az elhaltak nemzetiségi megoszlása: 37 román (köztük 12 vidéki), 33 magyar, 37 német (köztük 6 vidéki), 4 szerb, 12 zsidó és egy egyéb nemzetiségű (cigány, vidéki). Áprilisban 74 házasságot kötöttek. A vőlegények közt volt 55 nőtlen, 11 özvegy és 8 elvált ember. A menyasszonyok közt volt 54 hajadon, 5 özvegy és 15 elvált asszony. Áprilisban végül 15 válást jegyeztek be.

Chaplin frontja

Newyorki jelentés adja hírül, hogy Charlie Chaplin, a kivénhedt amerikai filmszínész Sanfranciscóban mintegy nyolcezer főnyi hallgatóság előtt nagy háborus uszító beszédet tartott és a gyűlésből táviratot intézett Roosevelt elnökhöz, követelve a második európai háborus arcvonal melőbbi létesítését. A hallgatóság jóízű nevetéssel fogadta Chaplin szavait, ami nagy megértésről tanuskodik. Viszont Chaplin sem tagadta meg színészi hivatását mint — humorista és excentrikus komikus.

— Földrengés Győrben. Budapestről jelenti a Stefani-iroda: Kedden Győr városában földrengéseket észleltek. Több ház fala megrepedt. Áldozatok nincsenek.

Rádió

CSÜTÖRTÖK, MÁJUS 21

Bucuresti. 6.55 Hírek hanglemezek. 11.30 Katonai rádióposta. 12.30 Zenekari hangverseny. 13 Zenekari hangverseny. 15.40 Az európai film bemutatása. 13.50 Németnyelvű hírek. 14 Hírek. 14.20 Könnyű zene hanglemezeiről. 14.30 Sebesültek órája. 15.30 Német harctéri riportok. 17.50 Németnyelvű hírek. 18 Asszonyok órája. 18.20 Zenekari hangverseny. 19.15 Könnyű zene hanglemezeiről. 20 Hírek. 20.10 Hangverseny. 20.40 Előadás. 21 A rádió zenekara hangversenyez. 22 Hírek, sport. 22.20 Román zene hanglemezeiről. 23 Táncczene közvetítése.

Rádó Moldova. 13 Hanglemezek. 13.20 Hírek. 13.30 Zenekari hangverseny. 14 Hírek. 14.40 Orvosi tanácsok az ifjúságnak. 14.50 Könnyű zene hanglemezeiről. 19 Hanglemezek. 19.15 Előadás. 19.30 Balettzene hanglemezeiről. 20 Előadás. 20.15 Énekhangverseny. 20.30 Hírek. 20.40 Mandolin-négyes. 22 Hírek. 22.20 Táncclemezek.

Budapest I. 6.40 Torna. 7 Hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.15 Hanglemezek. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 11.20 Énekszámok. 11.40 Hírek. 13.20 Időjelzés. 13.30 Bajtársi szolgálat. 14 Rádiózenekar hangversenye. 14.30 Hírek. 14.45 Rádióműsor közlése. 15 Piaci árak. 15.20 A kassai rádió műsorából. 16.15 Ruzsin műsor. 16.45 Időjárás, vízállásjelentés, hírek. 17.15 Liszt tizenegyedik magyar rapszódijára. 17.30 Mezőgazdasági előadás. 17.35 Rendőrzenekar. 18.45 A zágrábi rádió műsorából, horvát népdalok. 19 Hírek. 19.20 Előadás Petőfiről. 19.45 Sport. 20.05 Nóták. 21 Előadás. 21.25 A finn rádió műsorából. 21.40 Hírek. 22.10 Hanglemezek. 23 Idegennyelvű híradás. 23.25 Szórakoztató zene. 24 Hírek.

Budapest II. 16.45—16.45 Liszt H-moll szonátája. 17.30—18 Mandolinzenekar. 18.35 Rendőrzenekar. 19.10 Gyorsirótanfolyam. 19.35 Orgonahangverseny. 20 Hírek. 20.10—22.15 Filharmonikusok hangversenye.

PÉNTEK, MÁJUS 22

Bucuresti. 6.55 Hírek, hanglemezek. 11.30 Katonai rádióposta. 12.30 Szájharmos zenekari hangversenyez. 12.50 Román—német katonasóra. 13.50 Németnyelvű hírek. 14 Hírek. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 17.50 Németnyelvű hírek. 18 Művészeti és tudományos krónika. 18.20 Zenekari hangverseny. 19.15 Kamarazene. 20 Hírek. 20.10 Hanglemezek. 20.40 Előadás. 21 Operaelőadás hanglemezeiről. A második felvonás szünetében (23.16—22.32) hírek, sport. 23 Könnyű zene hanglemezeiről.

Rádó Moldova. 13 Keringők hanglemezeiről. 13.20 Hírek. 13.30 Zenekari hangverseny. 14 Hírek. 14.20 Hanglemezek. 18.30 Hanglemezek. 19 Ének-számok. 19.15 Előadás. 19.55 Könnyű zene hanglemezeiről. 20.30 Hírek. 20.40 Zenekari hangverseny. 21.10 Hanglemezek. 22 Hírek. 22.20 Jazz-számok hanglemezeiről.

Budapest I. 6.40 Torna. 7 Hírek, hanglemezek. 10 Hírek. 10.15 Szalonzenekar. 11.10 Vízállásjelentés. 11.20 Hanglemezek. 11.40 Előadás. 12 Déli harangszó. 12.10 Rádiózenekar hangversenye, közben 12.40 Hírek. 13.20 Időjelzés. 13.30 Rádióüzenetek. 14 Csellóhangverseny. 14.15 Énekszámok. 14.30 Hírek. 14.30 Hírek. 14.45 Rádióműsor közlése. 15 Piaci árak. 15.20 A kassai rádió programjából. 16.15 Előadás. 17 Idegennyelvű híradás. 17.15 Előadás Madagaszkárról. 17.25 Táncczene. 17.50 Előadás. 18.15 Német műsor. 18.35 Előadás. 19 Hírek. 19.20 Fuvózenekar. 19.45: Az elsüllyedt harang, Gerhardt Hauptmann drámája. 21.40 Hírek. 22.10 Hangverseny. 23 Idegennyelvű híradás. 23.25 Hanglemezek. 24 Hírek.

Budapest II. 18.15 Cigányzenekar. 19.15 Előadás. 19.45 Szájharmos hangverseny. 20 Hírek. 20.10 Lőversenyeredmények. 20.20 Táncczene. 21.10 Előadás. 21.35—21.55 Dalok.

EGÉSZSÉGÜN K

Szívünk a világ legteherbíróbb gépezete

Nincsen az a tökéletes gép a világon, amely hasonlatos volna az emberi szívhöz. Ez a kis huszárab esetleg száz esztendőn keresztül is dobog, anélkül, hogy akar csak néhány pillanatra is elpihenne. Szüntelenül van terelve munkáival ez a szerkezet és mégis, ha kell, akár megkésztetési vagy megháromszorozhatja gyorsaságát. Milyen ilyen rengeteg munkát végez e nasból és vérből való gép, kétség gondot kell viselnünk rá, mert nagyon könnyen betegségek támadhatnak meg az élet hajtó motorján. Az első ilyen betegség a gyulladási szív-reumatizmus, amely már ifjúkorban is gyakran jelentkezik. Negyvenöt éves korban még gyakoribbak a szívrokrok, majd még jobban elhatalmasodhatnak rajtuk, mikor beáll a szervezet előregedése.

Ilyenkor már nagyon sokan szenvednek a magas vagy alacsony vérnyomás következtében, tehát ilyen esetekben lehetőleg kimélni kell szívünket. Mit tegyünk, hogy elkerüljük a hasonló bajokat? Mindenekelőtt le kell rombolni egy előítéletet. Szellemileg nagyon elfoglalt embereknek sokan ajánlják a sok mozgást vagy sportot. Már pedig ez nem helyes, mert a munka az irásztal mellett is nagyon igénybe veszi a szívet, aki pedig még ezután vadászik is, megerőltető sportot vagy egyéb felfokozott testi tevékenységet végez, még jobban megdolgoztatja szívet. Az ifjúság szervezete természetesen sokat elbir, nagy ellenálló képessége, de a dolgozó ember érettebb korban jól teszi, ha felhagy minden megerőltető testi tevékenységgel, hogy kimélje ugysis túlnutult igénybevett szívet.

A legtöbben nem is tudják, milyen kevés kell ahhoz, hogy csődöt mondjon ez a kényes óraműhöz hasonlatos szerkezet. Szaladunk, hogy felkagaszkodjunk az induló villamosra. De ezt a fiatalos kísérletünket keservesen fizethetjük meg. Mert abban a pillanatban beállhat egy műhiba, amelyet azután csak hosszas orvosi kezeléssel lehet esetleg meggyógyítani, vagy az is megtörténhetik, hogy nem jön rendbe szívünk többé soha. Tehát inkább várjuk meg türelemmel a következő villamost, hagyjunk sorsára bármilyen sürgősnek vélt ügyet, mert egész életre szóló nyavalyával fizethetjük meg azt a néhány pillanatot, amit futással megnyertünk.

Mit tegyünk, ha a csodálatos perpetuum mobile, szorgalmas, dolgozó szívünk egyszer mégis megáll? Mert ha csak rövid ideig is dermedten hagyjuk, beáll a halál. Ezelőtt bizonyos szerkezet feckendeztek egyenesen a szívre és ha a hatás nem maradt el, úgy ismét megindult a csodálatos szerkezet. Ma azonban még tovább haladt a tudomány, amely karban tudja tartani a fáradt szívet a villamosság segítségével. Ebben az esetben a beteg szív alá egy tűt szúrnak, amelynek belsejében szigetelt, nagyon vékony drót húzódik. A drót a tűn keresztül egy elektromosságot szolgáltató szerkezettel van összekötve. Ennek a módszernek segítségével meg lehet szüntetni a szívrokrokot még pedig kora ifjúságtól késő aggságig. És így tovább működik a világ legcsodálatosabb és legteherbíróbb gépezete: a szív.

Az ember küzdelme ősidőktől kezdve napjainkig a legveszedelmesebb ellenség a betegség ellen

Érdekes problémával foglalkozott egy hírneves svéd orvos tanár egyik előadás alkalmával. A tudós kifejtette, hogy az emberiségnek a különböző idők folyamán milyen betegségekkel kellett megküzdenie fennmaradása érdekében. Ezen alkalommal a professzor megállapította, hogy az emberiség átlagos életkora a száz év előtti 30—35. évről 60 évre emelkedett. Ezzel szemben azonban minőségileg megromlott az emberiség, mert már távolról sem rendelkezik azzal az ellentálló képességgel és hallattal vitalitással, mint a történelem előtti őskorban.

A barlanglakó embernek természet szerint másfajta ellenségei voltak, mint a régi jó időkét visszaszűrő gyomorsavtúltengéses, altatóval élő, neuraszténias modern kor emberének. Akkoriban sem volt túlságosan nyugodt álma rövidhomlokú ősünknek, ezt azonban az őstermészetben élő fenevadak hűsége, éjjeli vadászszenvedélye okozta. Ezek a ragadozók felkeresték messzi elődeinket barlangjaikban és valószínűs ostromot idéztek ellenük falkákba verődve. Nap nap után megismétlődtek ezek a viadatok. Így természetes, hogy az ősember halálának az előidézésében gyakran szerepelt valamelyik hatalmas ragadozóval vívott harc, vagy az erősebb szomszéd jól irányzott baltauté. Ezek a szakadatlan harcok nem kevésbé tizedelték meg ama távoli kor emberiségét, mint a múlt században felfedezett, szabad szemmel láthatatlan baktériumok, amelyekről még Pasteur kortársai sem hitték el, hogy pár nap alatt képesek megölni a legerősebb előlényt is.

Az ősembernek valószínűleg nem sok bajt okoztak a baktériumok. A satnyák, a kisebb ellentálló képességgel rendelkezőknél a természet körrelhetetlenül végzte el a szelektiót. Néhány évezreddel később azonban az egyre jobban civilizálódó ember kivált az állatvilággal való közösségből, telepeket tömörített, majd az idők folyamán falvakat, városokat épített magának, ahol a természet viszontagságai ellen is megtalálta a legtökéletesebb menedéket. Az ember már fűtött szobában lakott, jó ruhája volt, tisztálkodott, ha beteg lett a fejlődő tudomány vívmányai révén gyógykezeltette magát és gyermekeit. Így a társadalom kisebb ellentálló képességű tagjai is felnővekedtek és szaporodhattak.

Ki tudja mennyire elszaporodott volna az emberiség, ha nem avatkozna bele ebbe a folyamatba a természet, amely gondoskodott arról, hogy határt szabjon. A vadállatoktól már nem kellett félni az

embernek, azonban borzalmas járványok kezdtek pusztítani. A tizenharmadik században a pestisjárványnak 35 millió embetaldozata volt. Egész országok elnéptelenedtek, sok hadjárat sorsát döntötte el a csapatok között fellépő vérhas, himlő, kolera, tífusz. A katonák széthurcolták a fertőző betegségeket

és kétségtelen tény, hogy a világ népeiből több embert pusztítottak el ezek az alattomos betegségek, mint a legviharzóbb csaták. Hogy az 191—1918. világháborúban tíz millió ember pusztult el és legalább tízszer annyi, az elsősorban a nagy kutató és orvosok érdeme. A Jennerek, Pasteurök Koch Semmelweisék zseniáltságának köszönhető, hogy emberiség legalább ezektől a borzalmas betegségekről megszabadult.

Azonban a huszadik század orvosa részére még megoldatlan maradt az egészség problémája, — állítja meg végül a svéd tudós. Mert ha sikerült is a járvány betegségeket ugyyszóval legyőzni, máris más szöbön van egy új veszedelem. Már évszázadunk elején jediten vették észre a tudósok, hogy az emberiség degenerálódik. A rövidlátók, gyomorbetegék, sülték, vakok, fogbetegék száma szüntelenül emelked. Még megdöbbenőbb az elme- és idegbajok ugrásszerű szaporodása és ez annál veszedelmesebb tűnik mert az elme- és idegbajosokról bebizonyosodott, hogy rendszerint továbbítják a bajt utódaikra is. orvostudomány tehát merőben új problémáival szemben. Meg kell indítania a harcot az emberiség szennyulása ellen. Hogy miképpen lehet ezt a legújban fenyegető veszedelmet legyőzni, azt még nem tudjuk, de az bizonyos, hogy a civilizáció és az azzal kapcsolatos elkényeztetett életmód vérszenen elpuhította emberiséget. Tehát bizonyos mértékben vissza kell térni a természethez, ahogyan Rousseau azt már százötven év előtt megmondotta. Ezzel a megállapítással végzi a svéd tudós eszmefutását.

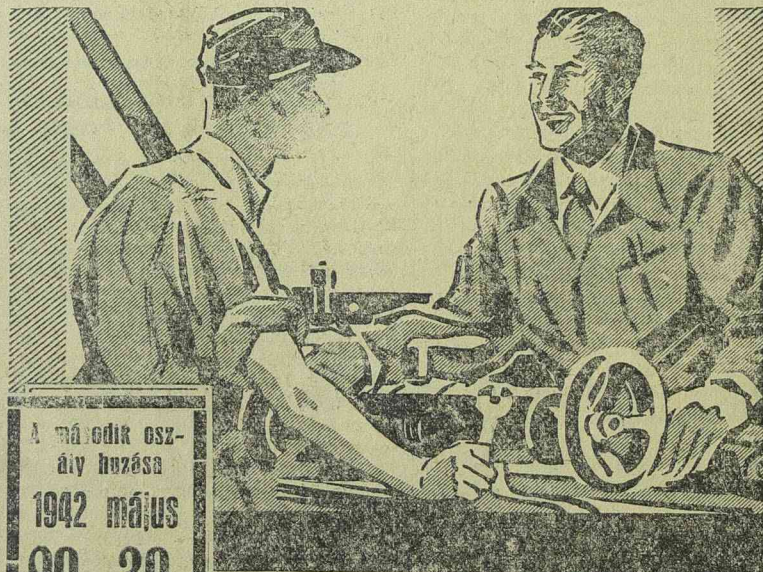
A csuklás

azonnal megszűnik, ha gyorsan lenyelünk egy kávés kanál porcukrot, vagy konyakos, rumos cukrot. Nagyon jó egy kanálnyi forró víz is. Ugyesintén akkor megszűnik, ha egymás után gyorsan 9—10 korty vizet nyelünk le.

Fülgoly adás

A legtöbbször léghuzat következtében beállott legsebbfokú gyulladási fülfájás megszüntetésére ajánlatos a fülebe egy pár csepp közepesen megmelegített olajat cseppenteni és a fület vattával bedugni. Léghuzat ellen, egyébként bevált eljárás az, hogy a fülbe belül néhány napig naponta egyszer-kétszer szesz mártott vattával nedvesítjük, illetve kitéröljük. szesz edzi a fület a léghuzat ellen.

- Miért vagy úgy gondolatokba elmerülve?
- Mert elfelejtettem már az első osztálynál sorsjegyet vásárolni és most kénytelen leszek két osztályt egyszerre megfizetni.
- Szó sincs róla, hiszen a rádió közölte, hogy a második osztály huzásaiban is 300 leiel lehet résztvenni.
- Valóban?!... Jó, hogy ezt megmondta nekem, rögtön megyek és veszek egy sorsjegyet.

A második osztály huzása
1942 május
29 és 30.
napjain

Az állami osztály sorsjáték

KÖZGAZDASÁG

A betegsegélyzőpénztári hivatalok és segédhivatalok területi beosztása

A munkaügyi minisztérium közölte a betegsegélyzőpénztári hivatalok és segédhivatalok székhely- és területi beosztását. Erdélyben és Bánságban a fenti városokban van betegsegélyző hivatal, illetve segédhivatal:

Alba Iulia-Gyulafehérvár körzete Alba-Alsófehérvárig terjed ki. Segédhivatal működik Abrud-Abonyán, Aiud-Nagyenyeden, Sebes-Szászsebesen, Floara-Marosújváron.

Arad körzete Aradmegyét foglalja magában.

Beius-Belényes körzetéhez tartozik Bihar-Bihar megye.

Blaj-Balázsthalva székhelye a Tarna-Mica-Kis-Küküllő megyei betegsegélyző hivatalnak Tarnaveni-Böszörményi segédhivatalal.

Brasov-Brassó körzetéhez Brasov-Brassó megye és a Zarnesti-zernesti segédhivatalal.

Devahoz, amelybe Hunedoara-Hunyad megye tartozik, a bradi, Cugir-kudzsiri, Hunedoara-vajdai és Orastie-szászvárosi segédhivatalokat öszakis be.

Fagaras-Fogaras betegsegélyző hivatalának határa a megye területére terjed ki.

Lugo-Jugos körzete Severin-Szörény megyét foglalja magában a Caransebes-karánsebesi és orso-

vai segédhivatalal.

Oravita-Oravica betegsegélyzőpénztári hivatala csupán a városban levő biztosítottak ügyét kezeli.

Petrosani-Petrozsényban a Lupeni-lupényi segédhivatalal működik betegsegélyzőpénztári hivatal. Erre vonatkozóan különben a munkaügyi minisztériumnak a hivatalos lap március 27-i 74. számában megjelent 123.387. számú rendelete irányadó.

Resita-Resicán az ottani betegsegélyzőpénztári hivatal, amelynek hatásköre egyébként Caras-Krassó megyére terjed ki, Aninan, Bocsa Montana-Boksánbányán és Moldova Noua-Ujmoldován tart segédhivatalt.

Sibiu-Nagyszombat a megyei hivatal részére Saliste-Szelistyén és Talmaciu-Talmácson létsítették segédhivatalt.

Sighisoara-Segesvár székhellyel működik a Tarna-Mare-Nagyküküllő megyei betegsegélyzőpénztári hivatal. Rajta kívül a megyében Medias-Medgyesen van segédhivatal.

Timisoara-Temesvárott a Timis Torontal-Temes Torontal megyei hivatal mellett még Jimbolia-Zsombolyán állítottak fel segédhivatalt.

Turda-Tordán a betegsegélyző hivatal hatásköre Turda-Cluj-Torda-Kolozs megyére terjed ki.

Gumibocskorok új ára

A kormány gazdasági bizottsága új árakat léptetett életbe a gumibocskorokra. Egy pár bocskorra vászonnélküli gumi 153—310 lei, vászonnal 50-több, a bocskor elkészítéséért páronként külön 30 számítható. Egy pár bocskorra való használt gumi lei, elkészítve 460 lei. Csomagolási költség címén árak az áru értékének két százalékát számíthat. Az árak a gyárban átvett árura értendők.

Kicsinybeni árak, amelyben a negyyszázalékos kivívuli nemzetvédelmi illeték is benne foglaltatik, övetkezők: Egy pár bocskorra való vászonnélküli ni 191—335 lei, bocskornak elkészítve 230—420 párja, vászonnal 296—483 lei, ugyanez bocskor-elkészítve 330—518 lei. Használt gumból készült bocskor párja 513 lei. Importált Bata gumból készített bocskor 604—686 lei.

A Comlós-komlósi vámkirendeltség megszüntetése. A pénzügyminiszterium rendeletileg megszüntetése a Jimbolia-Zsombolyához tartozó Comlos-komlói vámkirendeltséget.

A hántott köles, kukorica, köles- és árpadára új ára. A katonai és polgári ellátási államtitkárság rendeleti uton a hántott köles kilógramonkénti árát 40 leiben, míg a kukorica-, köles- és árpadara árát 5 leiben állapította meg. Az aránylagos illetéket és a forgalmi adó kivételével minden közvetett adót az eladó a fenti árhoz hozzászámíthat.

Határidő napló

MAJUS 25:

Gőzkazántulajdonosok eddig a napig kötelesek emlékiratot benyújtani a nemzetgazdasági minisztérium közlejtőigazgatóságához (Ministerul Economiei Nationale Directia Petrolului) feltüntetve, hogy a március 17-én kelt 153.160. számú rendelet értelmében közszénfűtésre átalakítandó eddig folyékony fűtőanyagot használt gőzkazánjaikhoz milyen anyagokra van szükség.

MAJUS 30:

Üzleti könyvek lapjai után fizetendő illetékkülönbözet birságmentes kiegyenlítése a pénzügyigazgatóságon.

A bajnokság állása a fenti mérkőzések után

1. SK Slavia	17	13	1	3	74:33	27
2. SK Pilsen	17	9	3	5	62:40	21
3. SK Prostějov	17	8	5	4	39:34	21
4. Bohemia	17	8	3	6	62:51	19
5. SK Pardubice	17	8	2	7	38:34	18
6. Bata Zlin	17	7	4	6	43:42	18
7. Viktoria Pilsen	17	6	4	7	34:42	16
8. Olomouc Aso	17	6	3	8	40:47	15
9. SK Kladno	17	6	2	9	41:54	14
10. SK Zidenice	17	5	3	9	49:60	13
11. AC Sparta	17	5	1	11	27:44	11
12. Polaban	17	3	5	9	28:56	11

A Spartanak mindenestre még nehéz dolga lesz, ha meg akar szabadulni a kieséstől, mert a kiesési „vetélytársak” sem adják olcsón magukat.

Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök az olasz és román főiskolások rugbymérkőzésének védnöke

Bucurestiből jelentik, hogy a fővárosi Politechnica sportklub rugbyszakosztályának vezetősége kihallgatáson jelent meg Antonescu Mihai helyettes miniszterelnöknek, akit felkért, fogadja el a GUF-Milano és a Politechnica közötti rugbymérkőzés védnökségét. A helyettes miniszterelnök örömmel tett eleget a kérésnek és ez alkalommal kifejezést adott annak a szeretetnek, amellyel a román egyetemi hallgatók iránt viseltetik.

Kisorsolták a Basarabia-kupa selejtező mérkőzéseit

Kedden este sorsolták ki a labdarugószövetségben a Basarabia-kupában továbbkerült nyolc csapat egymás elleni mérkőzéseit.

Sibiu-Nagyszében: Universitatea—F. C. Craiova.
Turnu-Severin: CFR—Jiul (Petroşani-Petrozsény).

Bucuresti: Juventus—FC Ploesti és Rapid—Unirea Tricolor.

A mérkőzések időpontját még nem tüzték ki, de annyi bizonyos, hogy május 31. után kerülnek sorra. Pünkösöd vasárnapján Román Kupa mérkőzéseket játszanak. Ezek műsorát holnap hozzák nyilvánosságra.

A R O, ARAD

Ma a filmgyártás remekműve az „Esnapuri tigris” folytatása az ARO-ban, a

Hindu siremlék

La JANA, Kitty Jansen, Gustav Diesel

Kedvezményes és szabadjegyek egész héten érvényesülnek!

Jegyeiről idejében gondoskodjék!

Előadások naponta: 3, 5, 7, 10, 9, 10.

Vasár- és ünnepnapokon d. e. 11-kor matiné. Hétköznapokon d. u. 3-kor olcsó matiné 30 lejes helyárakkal.

SPORTSEMÉNYEK

A pünkösdi labdarugóműsor Timisoara-Temesvárott

A kerületi labdarugóbizottság keddi esti ülésén összeállították Timisoara-Temesvár és a kerületben lévő többi csapatok pünkösdi műsorát. Ezek szerint úgy vasárnap, mint hétfőn Alexandrescu-kupa mérkőzések lesznek.

Vasárnap a Banatul-pályán kettős műsor:

egy negyed öt órakor

a **Banatul és Progresul** csapatai

örök össze erejüket, míg utána hat órai kezdettel

a **kupa első rangadója**

ül eldöntésre, a

Chinezul-CAMT—Ripensia

szecsapás, amely az előjelek szerint kitűnő sportot

ér. A kettős mérkőzést megelőzően délután kettő

órai kezdettel a Chinezul-CAMT ifjúsági csapata a Progresul ifjúsági csapatával játszik bajnoki mérkőzést.

Pünkösöd hétfőn az Alexandrescu-kupa 6. fordulójának harmadik mérkőzését játsszák

az **Electrica és a CFR** csapatai

egy negyed hét órai kezdettel az Electrica pályáján.

A kerületi bajnokság műsorán vasárnap Ferdinand-Nándorhegyen a Metalosport—Juventus és Bocsa Romana-Románboksánban az SSAM—Vulturii mérkőzés lesz. Hétfőn az Ancora—Banatul mérkőzés a Panatul-pályán öt órakor, Bocsa Montana-Boksánbányán a CS Bocsa—SSAM találkozó kerül eldöntésre.

A prágai Sparta már nem áll az utolsó helyen

A prágai Sparta félévig ette az utolsó helyezett ki szokott lenni, keserű kenyerét, de most már egy llyel feljebb került. A bentmaradása azonban még mindig kérdéses, mert a 11-ik helyezett is kiesik. A forduló érdekessége volt a Slavia nagy hengers, mit Ejan vezetett, aki egymaga hét gólt rugott.

A Sparta és a Slavia ismét közösen rendezte mérkőzését mint mindig, mert a Spartának a sereghajtás nem ártott meg a közönségsiker szempontjából. Ez a kettős műsor 28.000 nézőt vonzott a pályára.

ra. Az eredmények

Slavia—Zsidenice 9:1 (1:0). A brünniek csak egy félidőt bírtak. Bican hét, Kopeczky és Bradács egy-egy gólt rugott.

Sparta—Pardubice 2:1 (0:0). A Sparta ezzel egymásután harmadik győzelmét aratta.

SK Kladno—Bohemia 2:1 (1:0)

Prostějov—Viktoria Pilsen 3:3 (3:2)

Bata Zlin—Olomouc Aso 3:1 (1:1)

SK Pilsen—Polaban 2:0 (2:0)

